

ANTONIO FUSCO VE HER GÜNÜN DERDİ KENDİNE

Polisiye roman, okurlar nezdinde gördüğü ilgi ve yazarlarının bu türde çok sayıda yapıt vermesi sayesinde yıllar içinde büyük bir ivme kaydederek cinayet, korku, gerilim gibi alt başlıklarla da tanımlanabilen bir yapıya kavuştu. Sözkonusu gelişimini daha çok 20. yüzyılda sağladığını gördüğümüz polisiye türün tarihsel ilerleyişine kısaca baktığımızda, karşımıza ilk polisiye romanı olarak Edgar Allan Poe tarafından yazılan ve 1841'de yayımlanan *Morg Sokağı Cinayeti* çıkar. Bununla birlikte şunu da belirtmekte fayda var: Polisiye romanın tanınırlığının arttığı dönem 19. yüzyılın sonlarına denk gelir. Hiç kuşkusuz bu durumun oluşmasında Arthur Conan Doyle tarafından kaleme alınan ve dizi, sinema, çizgi roman gibi farklı mecralarda konu edilen, belki de dünyanın en ünlü dedektifi Sherlock Holmes vardır.

Açıkça ifade etmek gerekir ki polisiye türün ortaya çıktığı ve hızla gelişmeye başladığı dönem, toplumsal gelişmelerin de etkisiyle farklı bir ivme kazanmaya başlar. “Polisiyenin edebiyatta modern bir tür olarak kendini kabul ettirmesiyle 19. yüzyılda giderek karmaşıklaşan toplumun en az kendisi kadar karmaşık bir güvenlik teşkilatına ihtiyaç duyması arasında çok yakın bir ilişki bulunur.”¹

20. yüzyıla gelindiğindeyse polisiye roman önceki yüzyıla göre çeşitlilik kazanmıştır. Nitekim 20. yüzyılın ilk yarısını doğrudan etkileyen iki dünya savaşı, toplumsal değişimlerin hızlı ve nicelik olarak çokça yaşandığı bir dönemdir. Polisiye romanın da bir yönüyle toplumu yansıttığı

göz önüne alındığında, sözkonusu durum nedeniyle polisiye türün ülkeye veya daha genel ifadeyle coğrafyaya göre değişiklik göstermesi olağan bir niteliktir. Üstelik İtalyan edebiyatında kaleme alınan polisiye türündeki eserlerde de aynı durum sözkonusudur. Polisiyenin İtalya'daki en önde gelen yazarı Leonardo Sciascia içinde bulunduğu toplumun özelliklerini ve sorunlarını, kaleme aldığı romanlarında açıkça ifade eder. Sciascia'nın romanlarına uzam olan Güney İtalya aynı zamanda ekonomik, kültürel, siyasal ve sosyal açılardan da İtalya'nın derin ve tarihsel sorunlarının olduğu bir bölgedir.

Günümüze gelindiğindeyse bu yazının da konusunu oluşturan Antonio Fusco ile birlikte Andrea Camilleri, Maurizio De Giovanni, Liriano Macchiavelli polisiye romanın en çok okunan ve en iyi örneklerini veren isimlerdendir. “Romanzogiallo” adıyla nitelendirilen “polisiye roman” türünün İtalyan okurlar tarafından en sevilen türler arasında olduğunu belirtmekte fayda var. Hiç kuşkusuz bu durum yukarıda belirtilen isimlerin dışında pek çok İtalyan yazarın da polisiye türünde örnekler vermesine olanak sağlar.

Her Günün Derdi Kendine romanının yazarı Antonio Fusco, 1964'te Napoli'de doğar ve halen Emniyet Müdürlüğü'nde adli kriminoloji uzmanı olarak görev yapar. İlk romanı olan ve bu yazının da konusunu oluşturan *Her Günün Derdi Kendine*, 2014'te yayımlandı. Bu yapıtla Fusco klasik polisiye olarak nitelendirebileceğimiz bir anlayışı temsil eder. Klasik polisiye kısaca şu sözcüklerle açıklanabilir: “Gelenek-

sel klasik polisiye İngiliz polisiyesi olarak da adlandırılır, çünkü İngiliz yazarlar bu türün kurallarını koyan kişilerdir.”² Konuyu daha açık belirtmek ve örneklendirmek gerekirse genel olarak polisiye romanda olay zinciri sondan başa doğru gider, yani önce cinayet anlatılır ve sonrasında cinayetin nedenleri dedektif, komiser veya bir başka karakter tarafından ortaya çıkartılmaya çalışılır. Aynı durum Fusco'nun romanı için de geçerlidir. Bu açıdan bakıldığında yapıt, okurun zihninde diğer polisiyelerden farklı değildir gibi bir düşünceye neden olabilir. Ancak değinilmesi gereken bir husus daha vardır: Romanın kurgusu oldukça ilgi çekicidir. Okuru düşündürme ve şaşırtma odaklı bir kurgusu ve anlatımı vardır.

İŞLEYİŞ MEKANİZMASI

Romanın henüz ilk sayfasında yazar tarafından kaleme alınan bir not dikkat çeker: “Okuyacağınız hikâye tamamen hayal ürünüdür. Anlatılan olaylar ve kişiler asla var olmamıştır. Bu kitapta yazan hiçbir şeyin gerçeğe ilgisi yoktur. Buna yazarın notu da dâhildir.”³ Bu nottan sonra roman, polisiye türünde genel olarak tercih edilen bir sahneyle başlar. Bir kadın yatakta ölü bulunur. Yani klasik bir polisiyede olduğu gibi Fusco her şeyden önce bir cinayet işlendiğini ortaya koyar. Maktulün kim olduğunu tespit etmek ve olayın faalini bulabilmek üzere görevlendirilen kişi deneyimli komiser Casabona'dır. Komiser ve emrinde çalışan birkaç kişinin oluşturduğu ekip Valdenza şehrindeki suç olaylarını incelemek, çözüme kavuşturmak ve suçluları adalete teslim etmekle görevlidir. Komiserin ekibiyle iyi bir bağ kurduğu romanın ilerleyen sayfalarında anlaşılacaktır. Nitekim söz konusu bu bağ bir canın kurtulmasına da vesile olacaktır. Cinayete ilişkin ilk bulguların olayı aydınlatmaya yetmediği görülmektedir. Üstelik kurbanın kim olduğuna dair net bir bilgiye de ulaşılamaz. Bu gizem dolu cinayet, Casabona ve yardımcısı Müfettiş Lucchese'nin akıllarını kurcalasa da vakayla ilgili herhangi bir gelişme elde edilemez. Bu başlangıçtan anlaşılacağı üzere, okurun karşısına romanın kahramanları tarafından bile çözülmesi zor bir cinayet vakası çıkar. Bu durum okurların da üzerinde düşünceye, mantık yürüteceği ve tüm olasılıkları değerlendireceği bir romanın başlangıcını işaret eder. Geleneksel polisiye roman özelliğini görürüz. Ancak okurun ve roman kahramanlarının bilmediği şey şudur: Bu cinayet henüz bir başlangıçtır.

ROMANIN HENÜZ İLK SAYFASINDA YAZAR TARAFINDAN KALEME ALINAN BİR NOT DİKKAT ÇEKER: “OKUYACAĞINIZ HİKÂYE TAMAMEN HAYAL ÜRÜNÜDÜR. ANLATILAN OLAYLAR VE KİŞİLER ASLA VAR OLMAMIŞTIR. BU KİTAPTA YAZAN HİÇBİR ŞEYİN GERÇEKLE İLGİSİ YOKTUR. BUNA YAZARIN NOTU DA DÂHİLDİR.” BU NOTTAN SONRA ROMAN, POLİSİYE TÜRÜNDE GENEL OLARAK TERCİH EDİLEN BİR SAHNEYLE BAŞLAR. BİR KADIN YATAKTA ÖLÜ BULUNUR.

İkinci bölümde, daha önce yatakta ölü bulunan kadın cinayetiyle ilgili soruşturmalar devam ederken telsizlerden geçen bir anons, durumu daha da korkutucu bir hale getirir. Yeni bir cinayet işlenmiştir. Valdenza gibi nispeten küçük bir şehirde yaşanan cinayetler akıllara seri katil düşüncesini getirir. Bu cinayetin ilginç detayıyla olay yerinde bulunan güvenlik kameralarının olayı tespit edebilme açısını kapatacak bir şekilde Katedral Meydanı'na kısa süreliğine park eden beyaz bir minibüsten inen bir kişinin, kadın cesedini meydanın en işlek yerinde bir platform üzerine

koymasıdır. Buradan da anlaşılacağı gibi cinayet muhtemelen başka bir yerde işlenmiş fakat ceset şehrin en cazip, en yoğun noktalarından birine bırakılmıştır. Okur, yeni ve şok edici bir olayla karşılaşır. Yazar, okurdan ve bu vakayla da ilgilenmeye başlayan Casabona'dan cinayetin nerede işlediğine dair soru sormasını ister adeta. Nitekim bu noktada işlenen ilk cinayete dönmek gerekir. Ancak yatakta ölü bulunan kadın cinayetinde kurbanın kim olduğu sorusuna hâlâ bir cevap bulunamamıştır.

Anlaşılmaktadır ki yazar, bir seri katilin dahil olduğu cinayetler serisi kurgulamıştır. Ancak okura ve Komiser Casabona'ya düşen görev, sözkonusu cinayetlerin hangi mantık veya teori çerçevesinde gerçekleştirildiğini bulmaktır. Diğer bir deyişle yazar, okura ve kahramanlara mantık yürüttürmeyi amaçlamaktadır. Bu sayede okur, roman kahramanlarıyla kendini özdeşleştirebilir ve polisiyenin özelliklerinden biri olan okuru romanın ve olayların içine çekme safhası gerçekleştirilir. Bunun bir mekanizma ve bilinçli kurgulanmış bir örgü olduğunun altını çizmek gerekir.

Romanın üçüncü bölümünde, Komiser Casabona'ya cinayet vakalarını çözme işinde yardım etmesi için Roma'dan gönderilen Komiser Cristina Belisario kurguya dahil olur. Cinayetlerle ilgili soruşturmalar devam ederken yakın geçmişte gerçekleşen bir cinayet, olaylarla bağlantısı olabileceği şüphesiyle tekrar gündeme gelir.

Sözkonusu vaka Brezilyalı bir trans bireyin ıssız bir yerde park halindeki bir arabanın içinde yanarak can vermesidir. Valdenza gibi küçük ve sakin bir şehirde üst üste bu tür olayların olması akıllardaki seri katil düşüncesini tekrar gündeme getirir. Bu yeni durumu da göz önüne alan Casabona ve ekibi üçüncü cinayeti de diğerleriyle birlikte değerlendirmeye koyulur.

Casabona ve Cristina peş peşe gerçekleşen cinayetlere neden olabilecek ihtimalleri düşünmeye devam eder. Bu sırada Barselona'ya arkadaşlarıyla Noel'i geçirmek üzere gidecek olan psikoloji mezunu ve kriminoloji üzerine uzmanlaşmak için eğitim alan Komiser Casabona'nın kızı Chiara'yı havaalanına götürmek için yola çıkarlar. Bu esnada yapılan sohbette Chiara'nın katillerin cinayet işledikleri andaki muhtemel psikolojileri üzerine verdiği bilgiler Casabona ve Cristina'yı derinden etkiler. Kızın söyledikleri, bir seri katilin cinayetler sırasında ne gibi bir mantık ve psikolojiyle hareket edebileceğini gözler önüne serer.

Havaalanı dönüşünden sonra Katedral Meydanı cinayetini çözebilmek için Trafik Zabıta Müdürlüğü'nden gelen görüntüleri izleyen Casabona bir adamın eliyle W harfini işaret etmek veya üç sayısını göstermek istediği hissine kapılır. Görüntüleri tekrar tekrar izleyen komiserin aklına hemen bu işaretin diğer cinayetlerle ortak noktası olabileceği gelir. Artık Komiser Casabona, ekibi ve Cristina cinayetleri

çözebilecekleri bir ipucu veya diğer bir deyişle başlangıç noktası bulmuş gibidir.

Romadaki gerilim ve heyecanın arttığı bu bölüm, okuru daha çok içine çeker. Cinayetlerin aydınlatılmasını isteyen okur, sayfaları hızlıca çevirmek ister; Casabona ve ekibinin vakaları çözebilmesi heyecanı ile onları kendisiyle özdeşleştirmeye devam eder.

W harfine odaklanan Casabona cinayetle ilgili gizli mesajları algılayabilmek üzere Cristina ile Colle Salvini Manastırı'na gider ve Peder Masseo'ya katedralin duvarında asılan bir tablounun arkasında buldukları bir notta yazan *ST -I,II, q. 7, a.III* sayılarının ne anlama gelebileceğini sorarlar. Peder bu mesajın Aquinolu Aziz Tommaso'nun *Summa Theologiae* yani *Toplu Dinbilim* adlı eserinin ikinci bölümü birinci kısmı, yedinci soru, üçüncü maddesine ait olabileceğini düşünür. Peder ilgili kitabı bulur ve onlara şu açıklamayı yapar: "*Çiçero, Hitabeti'nde yedi durum sıralar, ilgili satırda yazdığı gibi: quis, quid, ubi, quibusauxiliis, cur, quomodo, quando; 'Kim, ne, nerede, ne ile, neden, nasıl, ne zaman.' Nitekim biz de çeşitli durumlarda, bir işi kimin yaptığını, ne ile ya da hangi araçla yaptığını, ne yaptığını, nerede, neden ve ne zaman yaptığını ele almamız gerekir.*"²⁴ Bu bulgulardan sonra Cristina şifreyi çözebilmek için mesajı Latince'den İtalyancaya değil, Latince'den İngilizceye çevirmeleri gerektiğini fark eder. Böylece karşımıza beş W kuralı çıkar ve seri katilin yapmaya çalıştığı gizemli cinayetlerin şifresi diğer bir deyişle mantığı çözülmüş olur. Beş W kuralı: WHO (Kim), WHERE (Nerede), WHAT (Ne), WHEN (Ne zaman), WHY (Neden)?

Casabona ve Cristina geriye bakıp düşündüklerinde cinayetlerin beş W sistematüğinde gerçekleştiğini ve o ana kadar işlenen üç cinayetin kim, nerede ve ne sorularını yanıtızsız bıraktığı ortaya çıkarken muhtemelen sırada ne zaman ve neden sorularının yanıtızsız kalacağı iki cinayetin daha gerçekleşme tehlikesine karşın korku ve endişeye kapılırlar. Elde ettikleri tüm bilgileri değerlendirmek ve geldikleri aşamayı üstlerine aktarmak üzere Roma'da bulunan Operasyon Soruşturma Merkezi Müdürlüğü'ne giderler. Merkez müdürü başkanlığında Valdenza çevresinde gerçekleşen seri cinayetlerin değerlendirildiği toplantıda Casabona ve Cristina yeni bir cinayetin gerçekleştiği haberini alırlar. Müdürün aktardığı yeni bilgiye göre, cinayet bu kez Floransa'da gerçekleşmiştir ve ilk etapta bu vakanın öncekilerle ilgisinin olup olmadığı araştırma konusudur. Casabona ve Cristina

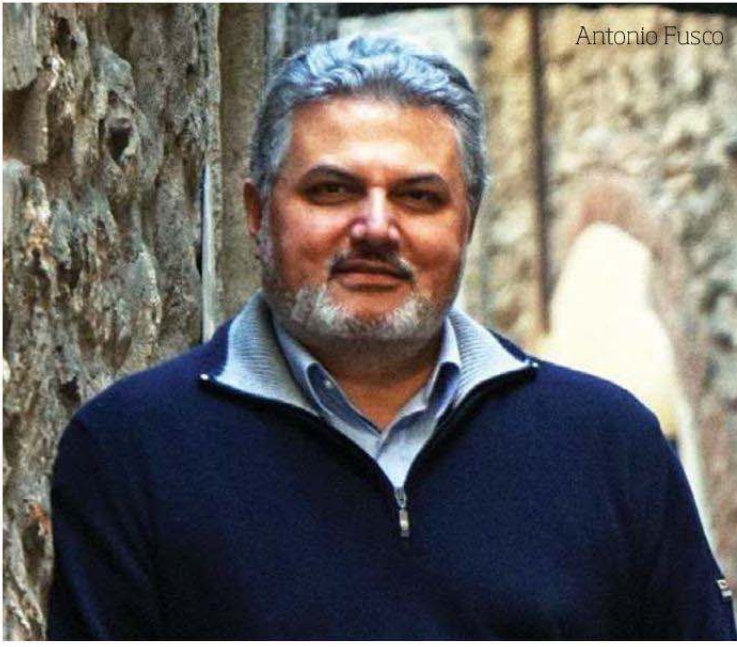
çabucak olay mahalline gider ve gördükleri şey onları dehşete düşürürken daha çok akıl yürütmelerini gerektirir. Cinayet mahallindeki durum şudur: Bir ceset çıplak ve tamamen suya gömülmüş halde küvetin içindedir. Olay yerindeki kanıtlar, ellerindeki bulgularla eşleşir ve öncekilere göre nispeten çok daha kısa süre içinde bu vakanın beş W kuralından "ne zaman" ilkesine karşılık geldiğini kavrarlar. Çünkü kullanılan bazı kimyasallar olayın ne zaman gerçekleştiğine dair bilgi edinmenin neredeyse imkânsız hale gelmesine yardımcı olur. Bu özellik, seri katilin kurguladığı çerçeveye uygundur.

Romanın son bölümünde başarılı komiser, ekibi ve müfettiş soruşturma kapsamında seri katilin kim olduğunu keşfederler. Bu andan itibaren kurgusuyla okuru kendine çeken ve sürükleyici özelliğini kaybetmeyen roman daha da ilginç hale gelir. Çünkü romanın yazarı Fusco tahmin edilemeyecek karmaşık ve şaşırtıcı bir son hazırlamıştır. Ölüm sırası artık Casabona'nın kızıdır. Seri katil Noel tatilini arkadaşlarıyla geçirmek üzere Barselona'da bulunan Chiara'yı öldürmek için aynı kente gider. Son cinayet teşebbüsü "neden" sorusunu akıllara getirir. Nitekim Fusco durumu Cristina'nın ağzından şöyle açıklar: "*Söylesene, geçen gün anlattığın şu konferans, hani beş W kuralından söz ettiğin, gerçeğin araştırılmasında soruşturma polisinin rolü hakkındaki o konferansı Barga'nın çalıştığı kütüphanede mi vermiştin?*"²⁵

Seri katilin Chiara'yı öldürmek istediğini keşfeden Casabona ve müfettiş hemen Barselona'ya giderler. Yolculuk boyunca kızının bir cinayete kurban gitme ihtimaline karşın gergin ve endişeli olan Casabona, kızının evine vardığında ummadığı bir tabloyla karşılaşır: Emrinde çalışan Müfettiş Lucchese'yi görür. Lucchese aslında kızının sevgilisidir ve Noel'i birlikte geçirmek üzere Chiara'yı ziyarete gitmiştir. Katil eve gelince kızı koruyan ve katili yaralamayı başaran Lucchese'den başkası değildir. Yaralı halde kaçmaya çalışan seri katil, dünyaca ünlü Sagrada Familia Kilisesi'nde İspanyol polisi tarafından köşeye sıkıştırılır. Romanda anlatılan olaylar süresince gerilimli, hareketli ve temposu yüksek günler geçirir Casabona.

KİŞİLER

Komiser Casabona gerek liderliği gerekse zekâsıyla polisiye romanlardaki başarılı dedektif ilkesiyle örtüşür. Romanda Casabona'nın yalnızca iş yaşamı aktarılmaz, aynı zamanda özel hayatından kesitler de sunulur. Okurun

karşısına çıkarılan karakter, kusursuz ve her şeye gücü yeten bir özellik göstermez. Zira komiserin eşiyle sorunları ile erkek çocuğunun uyuşturucu bağımlısı olması ve tedavi görmesi, bu ailenin sıradan bir ailede yaşanması muhtemel sorunlarla boğuştuğunu göstermektedir. Bu yönüyle Komiser Casabona basit, sıradan, halkın içinden biri olarak yansıtılmak istenir. Bu gerçekçi karakter kurgusu, okurun romana inanmasını ve romanı kendisiyle özdeşleştirmesine yardımcı olan önemli bir niteliktir. Ayrıca Casabona her ne kadar eşiyle bazı sorunlar yaşasa da sadakatsiz bir adam değildir. Çünkü Roma'dan gelen Komiser Cristina Belisario ile soruşturmalar sırasında yakınlaşılar bile Casabona eşine sadakatsizlik yapmaz. Bu da okur nezdinde onu eşine sadık ve güvenilir bir kişilik olarak konumlandırır. Diğer taraftan, oğluna nazaran kızıyla güçlü bağları baba-kız tiplemesine uygun bir düzlemde ilerler.

Komiser Casabona'nın mesleki başarılarına gelince; kişilik olarak emrinde çalışanlardan saygı gören, mesleğine olan saygısı ve inancı son derece yüksek olmakla beraber hakkaniyetli ve çalışanlarının halinden anlayan bir eğilim gösterir. Olaylara yaklaşımı onun ne denli tecrübeli ve soğukkanlı olduğunu kanıtlar niteliktedir. **Zaman zaman** işi ve ailesi arasında kalsa da orta yolu bulabilmeyi başaran bir kişiliğe sahiptir. Tüm bu verilerden hareketle Komiser Casabona, okur nezdinde gerçekçi ve sevilen bir karakter olarak karşımıza çıkmaktadır.

Romanda öne çıkan diğer karakter Komiser Cristina, şehirdeki cinayetleri çözmek üzere yerel ekiplere destek amacıyla Roma'dan Valdenza'ya gönderilir. Romanda Cristina'nın özel yaşamına ilişkin detaylı bilgi verilmez. Cristina'nın hikâyesi başkahraman Casabona'nın gölgesinde okura aktarılır. Yalnız yaşayan bir kadın

olan Cristina, soruşturma süresince Casabona ile yakınlaşır, lakin komiserin evli olması aralarında doğabilecek yasak ilişkiyi imkânsız kılar. Mesleki açıdan bakıldığında Cristina da işini oldukça önemseyen ve mesleğinde başarılı, kibar bir kişi olarak tasvir edilir. Peş peşe gerçekleşen cinayetlerin çözümlenmesinde Casabona'ya önemli anlarda büyük kolaylık sağlar.

Müfettiş Lucchese genç bir polistir ve Casabona'nın sağ kolu olarak görev yapar. Lucchese, amirine oldukça saygılı ve emirlerini harfiyen yerine getirmeye çalışan bir polis memuru görünümü çizer. Müfettiş, cinayet vakalarının araştırılması sürecinde tıpkı Cristina gibi Casabona'ya önemli katkılar sağlar. Nitekim peş peşe gerçekleşen karmaşık ve zor vakaların araştırma sürecine olumsuz bir etkisi olmaması için daha önce amirinden aldığı Noel iznini iptal etme teklifini bile sunar. İnsani yönüne bakılırsa Lucchese, Casabona'dan çekinmesine karşın amirinin kızıyla gizli bir ilişki yaşar. Yazar tarafından Chiara'nın Barselona'ya yolcu edilmesi sırasında ilk işaretleri verilen bu gizli durum, seri katilin yakalandığı anda açıklığa kavuşur. Sonuç olarak romanın sonunda ortaya çıkan bu gerçek, Casabona'nın çiftin ciddiyetini anlamasından sonra onaylanır ve resmiyet kazanır.

Roman pek çok karakteri barındırsa da başta Komiser Casabona olmak üzere, Cristina ve Lucchese romanın çekirdeğini oluşturdukları için onların kişilikleri üzerinde durulması tercih edilmiştir. Nitekim Fusco sözkonusu üç kahraman üzerinden bile romanda gerçekleşen olayların insanlarda yarattığı ruh halini ve onların kişiliklerine ait özellikleri yansıtmayı başarabilmiştir.

UZAM

Anlatı başta Valdenza ve çevresindeki kasabalar olmak üzere Roma, Floransa ve Barselona şehirlerinde geçer. Seri cinayetlerin neden olduğu gerilim, kahramanların sürekli yer değiştirmesine neden olur. Bu durum aslında gerilimi sağlayan önemli etkenlerden biridir. Çünkü sürekli yer değişimi, gerilimi besleyen bir etmen olmakla birlikte, heyecanın harekete dönüşmesini sağlayan bir unsurdur. **Anlatı** öncelikle Valdenza'ya bağlı Vettolini kırsalında başlar, olayların karakterleri sürüklediği Barselona'da sonuçlanır.

Ancak belirtilmesi gereken önemli bir husus da şudur: Yazarın olayların merkezine oturttuğu Valdenza gerçekte var olmayan bir şehirdir. Yazarın imgelem dünyasında yarattığı bir şehir

olarak Valdenza'nın yazarın yerel bir gazeteye verdiği röportajda belirttiği üzere kendisinin de içinde yaşadığı ve Toskana bölgesinde bulunan Pistoia şehrine karşılık geldiği bilinmektedir.

Romanda her ne kadar başka şehirlerin adı geçse de kahramanların zamanlarının çok büyük bölümünü geçirdiği ve cinayetlerin büyük bir kısmının gerçekleştiği yer, kurmaca kent olan Valdenza'dır. Buna ek olarak, bir açıdan yazar Roma, Floransa ve Barselona gibi dünyaca ünlü şehirlerin adını kullanarak okurların zihninde daha net bir görüntü yakalamalarına yardımcı olmak istemiş ve romanın etkileyiciliğini artırmaya çalışmıştır. Bir romanda bilinen yerlerin ve isimlerin kullanılması okurun o romanı daha kolay kavramasını ve kendini romanın kahramanlarıyla daha iyi özdeşleştirebilmesini mümkün kılar. Bir başka açıdan İtalyan polisiyesinde mekân kullanımına ilişkin şu bilgiyi vermek de Fusco'nun romanındaki uzam seçimini daha iyi algılayabilmemiz açısından önem arz etmektedir: "Başlangıcından itibaren, polisiye edebiyat ve mekân kullanımına bakıldığında, İtalyan polisiyesinin kırdı ya da küçük kasabalarda geçtiği görülür: yani polisiye edebiyat şehri bırakır ve ifadesini kasabada/kırdı bulur. Genel itibarıyla, İtalyan polisiye edebiyatı için temel uzamsal noktalar Milano, Roma ve Toskana, özellikle de Bologna'dır."⁶

Tüm bu açılardan bakıldığında, yazar tarafından yapılan mekân seçimlerinin geleneksel klasik polisiyeyle en azından belli noktalarda uyuştuğunu görmek mümkündür.

SONUÇ

Her Günün Derdi Kendine, Antonio Fusco tarafından yazılan "Komiser Casabona'nın Soruşturmaları" genel başlığı altındaki üçlemenin ilk kitabıdır. Romanın İtalya'da tanınırlığı ve pek çok dile çevrildiği göz önüne alındığında polisiye-gerilim romanı türünde verilen başarılı bir örnek olduğu söylenebilir.

Başkahraman Komiser Casabona'nın sıradan özel hayatı ve mesleğindeki başarısı onu okurun gözünde gerçekçi kılar. Ayrıca Antonio Fusco'nun adli kriminoloji uzmanı olarak görev yapmasının, diğer bir deyişle cinayet vakalarını bizzat inceleyen bir işte çalışmasının, romandaki karakterleri yaratırken kişisel deneyimlerinden oluşan bir filtreleme yapmasına yardımcı olduğunu söylemek yanlış olmayacaktır.

İtalyan polisiye romanı üzerinde çalışmalarda bulunan Petronio bir kitabında polisiyeyle ilgili şu yargıda bulunur: "Eğer polisiye roman kolay bir

oyun olursa, olayların akışı okurun kesinlikle tahmin edemeyeceği bir biçimde kurgulanmış olmalıdır."⁷ Bu cümle, polisiye romanın içinde barındırması gereken bir özellik olarak ifade edilmiştir. Aynı durum bu roman için de geçerlidir. *Her Günün Derdi Kendine*'de olayların işleyişi okur tarafından tahmin edilemeyecek şekilde kurgulanmıştır. Hemen hemen her cinayet, okuru şaşırtır ve olayları içinden çıkılması zor bir hale sokar. Ancak genel çerçeveden bakıldığında tersine bir durum ortaya çıkar. Nitekim romanı okuduktan sonra mekanizmayı kavramanın kolay olduğu belirginleşmekle birlikte, olayların sebepleri ve sonuçları açık bir şekilde romanda ifade edilmiştir.

Son olarak roman, gerek kurgusu gerek kahramanlarıyla mantık çerçevesine oturtulmuş ilgi çekici olayların yalın bir dille okura aktarıldığı başarılı bir polisiye gerilim türü örneğidir.

KAYNAKÇA

AYDIN, Derya Güler ve AKDERE, Çınla. "Ernest Mandel'in Hoş Cinayeti'nde Polisiye Roman Eleştirisi", Edebiyattaki İktisat içinde, İletişim Yayınları, İstanbul, 2014.

AYYILDIZ, Bülent. "İtalyan Polisiye Edebiyatı: Giorgio Scerbanenco ve 'Venere Privata'", Batı Kültür ve Edebiyatlarında 20. Yüzyıl içinde, Ankara Üniversitesi Basımevi, Ankara, 2018.

FUSCO, Antonio. *Her Günün Derdi Kendine*. (Çev. Yelda Gürlek), Yapı Kredi Yayınları, İstanbul, 2017.

ORSI, GianFranco ve VOLPATTI, Lia. *C'era una volta il giallo L'età d'oro del mystery*, Alacran Edizioni, Varese, 2005.

PETRONIO, Giuseppe. *Il punto su: Ilromanzopoliziesco*, Universale Laterza, Roma-Bari, 1985.

NOTLAR

1. D. G. Aydın ve Ç. Akdere, "Ernest Mandel'in Hoş Cinayeti'nde Polisiye Roman Eleştirisi", Edebiyattaki İktisat içinde, İletişim Yayınları, İstanbul, 2014, s. 200.
2. Gian Franco Orsive Lia Volpatti, *C'era una volta il giallo L'età d'oro del mystery*, Alacran Edizioni, Varese, 2005, s. 7.
3. Antonio Fusco, *Her Günün Derdi Kendine*, çev. Yelda Gürlek, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul, 2017, s. 8.
4. A.g.y., s. 142.
5. A.g.y., s. 165.
6. Bülent Ayyıldız, "İtalyan Polisiye Edebiyatı: Giorgio Scerbanenco ve 'Venere Privata'", Batı Kültür ve Edebiyatlarında 20. Yüzyıl içinde, Ankara Üniversitesi Basımevi, Ankara, 2018, s. 561.
7. Giuseppe Petronio, *Il punto su: Ilromanzopoliziesco*, Universale Laterza, Roma-Bari, 1985, s. 105.